

rekursu bylo již z toho důvodu odepřítí úspěch. Nelze s ním však souhlasiť ani, pokud uvádí, že nastala ztráta lhůt a obživla celá pohledávka z důvodu, že dlužník nezaplatil první kvotu včas, odeslav ji dne 21. září 1927 poštovním úřadem v P., ježto stěžovatelce byla vyplacena teprve dne 23. září 1927. Je zjištěno, že dlužník složil kvotu dne 21. září 1927 u poštovního úřadu v P. na šekové konto stěžovatelky. Tím však zapravil dlužník splátku včas podle § 1424 obč. zák., ana stěžovatelka dala dlužníkovi složenku poštovní spořitelny k vůli splacení dluhu a poštovní spořitelna přijala sporný peníz od dlužníka včas, t. j. 21. září 1927 (rozh. čís. 3979 sb. n. s.).

Čís. 7701.

Byla-li sprostředkovateli slíbena obcí odměna jen pro případ, že bude opatřena zápůjčka, nepřísluší mu nárok na provisi, nebyla-li zápůjčka schválena okresním zastupitelstvem a to právě proto, že byla sprostředkována, by nevzešly obci zvláštní útraty tím, že použila služeb sprostředkovatelových.

(Rozh. ze dne 19. ledna 1928, Rv I 684/27.)

Žaloba, již domáhal se žalobce na žalované obci zaplacení provise za sprostředkování zápůjčky, byla o b ě m a n i ž š í m i s o u d y zamítnuta, o d v o l a c í m s o u d e m z těchto důvodů: Žalující strana pokládá se zamítnutím jejího nároku na provisi za stiženu, že k sprostředkování zápůjčky prostřednictvím žalobce nedošlo jen proto, poněvadž okresní správní komise chtěla ho vyloučiti, že však žalobce nicméně žalovanou stranu uvedl ve spojení s poskytovatelem peněz a tudíž dal podnět k zápůjčce konečně přece poskytnuté, že jest jediné zá-sahu řečené komise připsati, že neuskutečnil sám při 7% sůročení uzavřenou zápůjčku 900.000 Kč. V tomto směru jest však podotknouti, že žalobce musel s tím počítati a, jak vychází na jevo z dopisu ze dne 20. května 1925, také s tím počítal, že nemůže obec samostatně přijmouti zápůjčku, nýbrž že jest odvislá od schválení jmenované komise. Tato nebyla srozuměna jmenovitě s tím, že zápůjčka měla býti uskutečněna sprostředkovatelem, čímž vznikly by zvláštní výlohy. Mimo to liší se zápůjčka sprostředkovaná žalobcem od zápůjčky obstarané žalovanou stranou samou v podstatných bodech. Jak jest nesporno, byla žalobci zápůjčka 900.000 Kč od žalované požadovaná odepřena, kdežto žalované straně byla povolena. Žalované straně bylo poskytnuto 7% sůročení zápůjčky proti 7½% sůročení sprostředkovanému žalobcem. Sprostředkovatelská činnost žalobcova se nezdařila, poněvadž okresní správní komise vůbec nebyla s tím srozuměna, že měla býti uskutečněna zápůjčka sprostředkováním žalobce a poněvadž zdály se komisi podmínky zápůjčky sprostředkované žalobcem nepříznivými. Měl tudíž prvý soud právem za to, že žalobci nepřísluší nárok na 2% provisi, poněvadž

se mu sprostředkování nezdařilo, ježto mu byla přislíbena podle dopisu ze dne 13. května 1925 provise pouze pro případ, že zápůjčka bude zaopatřena. Žalobce má dále za to, že mu přísluší v tomto případě podle § 1155 a 1168 obč. zák. (nové znění) alespoň přiměřené odškodnění. Poněvadž však byla žalobci přislíbena odměna pouze pro případ uskutečnění zápůjčky, žalovaná pak nemá viny na tom, že okresní správní komise odepřela povolení zápůjčky sprostředkované žalobcem, zvláštní odměna také pro případ neschválení zápůjčky žalobcem sprostředkované nebyla přislíbena, nemá také podle § 1152 pokud se týče § 1155 a 1168 obč. zák. nároku na takové odškodnění. Podstatného rozporu se spisy v rozsudku není, poněvadž žalovaná strana výslovně poukazovala v dopise ze dne 13. května 1925 na nutnost schválení podmínek zápůjčky, tudíž nárok na provisi byl učiněn odvislým implicity od tohoto schválení.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

Nezáleží na tom, zda podle předpisů českého obecního zřízení bylo třeba schválení okresního zastupitelství jen k platnosti zápůjčky a nikoliv též k platnosti sprostředkovatelské smlouvy. Odměna byla, jak zjištěno, slíbena žalobci jen pro případ, že zápůjčka bude zaopatřena, a k tomu nedošlo činností žalobcovou, poněvadž zápůjčka, jím sprostředkovaná, nebyla okresním zastupitelstvem schválena. Jest sice správné, že není nezbytně třeba, by sprostředkovatel byl spolučinným při dojednání smlouvy. I když zákazník pak přímo dojedná smlouvu s druhou stranou, přísluší sprostředkovateli odměna, když dojednání smlouvy jest v příčinné souvislosti s jeho činností. Nelze však dovolateli přisvědčiti v tom, že příčinná souvislost tu je, poněvadž žalovaná obec dojednala zápůjčku s K-skou spořitelnou, s kterouž žalobce vyjednávání o zápůjčku pro obec s úspěchem navázal, a že takto využila při svém přímém vyjednávání s touto spořitelnou výsledků námahy žalobcovy ve svůj prospěch. Bylo zjištěno, že zápůjčka žalobcem sprostředkovaná nebyla okresním zastupitelstvem schválena právě proto, že byla sprostředkována žalobcem, by obci nevzešly zvláštní útraty tím, že použila žalobcových služeb. Sprostředkování žalobcem nemohlo tudíž vésti k uskutečnění smlouvy, naopak jeho činnost byla právě překážkou, by nedošlo ke smlouvě o zápůjčce, a proto jest vyloučeno, že jeho činnost byla příčinou nebo spolupříčinou, že pak k smlouvě přece došlo. Následkem rozhodnutí okresní správní komise mohlo ke smlouvě dojít jen přímým vyjednáváním obce se spořitelnou, jedině tedy činností obce, nikoliv činností žalobcovou, mohl býti a byl docílen výsledek.

Čís. 7702.

Sprostředkovatelská smlouva.

Sprostředkovateli není zásadně zabráněno, by nebyl činným též pro druhou stranu, leč že mu to bylo smlouvou zakázáno.